

ਅਸੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਜਣੇਪਾ

ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਜੀਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁੱਧ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਥਾਂ ਜਣੇਪਾ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਅਸੁੱਧਤਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਉਹ ਅਸੁੱਧਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 12 ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉਸ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ (12:1-5)

¹ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ²ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਬੋਲ ਕਿ ਜੇ ਕਦੀ ਤੀਵੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁੰਡਾ ਜਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਨ੍ਹਾਉਣੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹੇ ³ਅਤੇ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਖੱਲੜੀ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ⁴ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਲਹੂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇਤੀ ਦਿਨ ਠਹਿਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪਵਿੱਤਰ ਵਸਤ ਨੂੰ ਨਾ ਛੋਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇ ਜਦ ਤੋੜੀ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਨਾ ਹੋ ਚੁਕਣ ⁵ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਕੁੜੀ ਜਣੇ ਤਾਂ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਸਿਰਨ੍ਹਾਉਣੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਛਿਆਹਠਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੀ ਰਹੇ।

ਆਇਤਾਂ 1-4. ਇਸ ਵਚਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਮੂਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। 11:1 ਅਤੇ 13:1 ਵਾਂਗ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ‘ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ’ ਦੀ ਬਜਾਇ, ‘ਮੂਸਾ’ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਵਚਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਾਕ ਜੇ ਕਦੀ ਤੀਵੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇ ਵਿਚ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।¹ ਅਗਲੇ ਨਿਯਮ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਹੇਠ ਦੋ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ (ਜਿਵੇਂ 12:2-4 ਵਿਚ) ਜਾਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ (12:5 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ)।

ਮੁੰਡਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਤਿੰਨ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪਹਿਲਾ ਚਰਣ। ਮੁੰਡਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਔਰਤ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣੀ ਸੀ (12:2)। ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਹ ਤਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਨਾ

ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਨਵ ਜੰਮਿਆ ਬੱਚਾ ਅਪਵਿੱਤਰ ਸੀ।

ਬੱਚਾ ਭਾਵੇਂ ਅਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਮਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਅਪਵਿੱਤਰ ਸੀ। ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਉਸ ਦੀ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਰਗੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 15: 19-23)। ਉਸ ਦੌਰਾਨ, ਜੋ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਉਹ ਬੈਠ ਜਾਂਦੀ, ਉਹ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਦੂਜਾ ਚਰਣ/ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ (12:3) ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ (ਉਤਪਤ 17: 10-13; 21:4)। ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਲੂਕਾ 2:21)। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਠਵਾਂ ਦਿਨ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਡਾਕਟਰੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਂ ਹੈ।^੯ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇਲਹਾਮ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸੁੰਨਤ ਲਈ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਦੱਸੇ ਜਾਣਾ ਰੱਬੀ ਸਮਝ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਚਰਣ/ਵਾਧੂ ਤੇਤੀ ਦਿਨ ਮਾਂ ਨੇ ਲਹੂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਠਹਿਰੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ (12:4)। NIV ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ‘‘ਫਿਰ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣ ਲਈ ਤੇਤੀ ਦਿਨ ਰੁਕੀ ਰਹੇ।’’ ਤਦ ਤਕ ਔਰਤ ਨੇ ਅਜੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹਨੇ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨੇ ਤੇਤੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਨੇ ਓਨੀ ਅਪਵਿੱਤਰ ਜਾਂ ਅਸ਼ੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜੀ ਜਿੰਨੀ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ। ਉਸ ਦੀ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਛੂਤ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ ਸੀ; ਉਹਨੂੰ ਛੂਹਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਮ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਡੇਰੇ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਹਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸੀ (12:4)।^੯

ਆਇਤ 5. ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਂ ਦੁਗਣੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ (ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਦਿਨ) ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਦੁਗਣੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸੀ (ਤੇਤੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਛਿਆਹਠ ਦਿਨ) ਨਿਯਮ ਉਹੀ ਸਨ।

ਮਾਂ ਦੀ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ (12:6-8)

^੯ਅਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਲਈ ਯਾ ਧੀ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਵਰਗੇ ਦਾ ਲੇਲਾ ਇੱਕ ਹੋਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਬੂਤਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਯਾ ਘੁੱਗੀ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਬੂਹੇ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਜਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲਿਆਵੇ ^੭ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰੇ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਬਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਯਾ ਧੀ ਜਣੀ ^੮ਅਤੇ ਜੇ ਕਦੀ ਉਹ ਇੱਕ ਲੇਲਾ ਲਿਆਉਣ ਜੋਗੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋ ਘੁੱਗੀਆਂ ਯਾ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲਿਆਵੇ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਹੋਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜਾਜਕ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆਇਤ 6. ਉਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਮੁੰਡਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੁੜੀ, ਭਾਵ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧੀ, ਮਾਂ ਜਨਮ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਰਸਮੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ: ਇੱਕ ਵਰਹੇ ਦਾ ਲੇਲਾ ਇੱਕ ਹੋਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਬੂਤਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਯਾ ਘੁੱਗੀ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ’’ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ‘‘ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ।’’ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਤਰਤੀਬ ਭਾਵੇਂ ਉਲਟੀ ਹੈ ਪਰ ਸੰਭਵ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਇਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 7. ਯਾਜਕ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।⁴ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ‘‘ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਵਹਿਣ ਕਰਕੇ।’’ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬਲਕਿ ਅਸੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਉਸਦਾ ਲਹੂ ਵਹਿਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿੱਕਲਦਾ ਸੀ। 12:4, 5 ਵਿਚ ‘‘ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ’’ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸੇ ਨਿਚੋੜ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 8. ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਗ਼ਰੀਬ ਮਾਂਵਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੀ ਇਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਲੇਲਾ ਲਿਆਉਣ ਜੋਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਂ ਲੇਲਾ ਨਾ ਲਿਆ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋ ਘੁੱਗੀਆਂ ਯਾ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। (ਜਿਵੇਂ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲੇਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋ ਪੰਛੀ ਲਿਆਉਣੇ ਸੰਭਵ ਸਨ; ਵੇਖੋ 5:7-10) ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਉਹੀ ਨਤੀਜਾ ਮਿਲਦਾ ਜਿਹੜਾ ਲੇਲੇ ਅਤੇ ਇਕ ਪੰਛੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਾਵ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਅਧਿਆਇ 12 ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਫ਼ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਵਾਲ

ਅਧਿਆਇ 12 ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਚਿਆਈਆਂ ਸਾਫ਼ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। (1) ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਮਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਅਪਵਿੱਤਰ’’ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। (2) ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਅਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (3) ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਹ ‘‘ਲਹੂ’’ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਜਨਮ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿੱਕਲਦਾ ਸੀ। (4) ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਵਚਨ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਦੀ ‘‘ਅਸੁੱਧਤਾ’’ ਪਾਪੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ? ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਔਰਤ ਦਾ ਮਾਂ ਬਣਨਾ ਉਹਨੂੰ ਪਾਪੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: (ੳ) ਸੁੱਧ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹਦੇ ਲਈ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (12:6, 8); ਅਤੇ (ਅ) ਉਹਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਯਾਜਕ ਉਹਦੇ ਲਈ ‘‘ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ’’ (12:7)। ਇਸ ਨਿਚੋੜ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿਚ, ਬੱਚਾ ਬਣਨ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਬਰਕਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (26:9;

ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 28:11; ਜ਼ਬੂਰ 113:9)। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬੱਚਾ ਜਣਨਾ ਪਾਪ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ‘‘ਘੁੱਗੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਜੋੜਾ, ਜਾਂ ਕਬੂਤਰ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ’’ (ਲੂਕਾ 2:24) ਲਿਆਏ।^੯ ਕੌਣ ਮੰਨੇਗਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ?

ਤਾਂ ਫਿਰ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਅਤੇ ‘‘ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ’’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਇਦ ਆਂਸ਼ਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਕੁਝ ਟੀਕਾਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਵਚਨ ਵਿਚ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*chatta'th*, ਚੱਟਾਠ) ਲਈ ‘‘ਸੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਸਮੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਲਈ ‘‘ਸੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ’’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਹਦੀ ਗੱਲ ਲੇਵੀਆਂ 12 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ, ਸੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਾਪ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੇਵੀਆਂ 12:7 ਵਿਚ ‘‘ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ’’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਰਸਮੀ ਸੁੱਧਤਾ ਦੇ ਦਾਗ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਪਾਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਅਤੇ ‘‘ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ’’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਪਾਪ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਭੇਟ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਰਸਮੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਟ ਹੋਵੇ।

ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਅਤੇ ‘‘ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ’’ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਪਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਚਾਲੀ ਜਾਂ ਅੱਸੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਤੋਂ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਪਾਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਫੇਰ ਤੋਂ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਨਈਂ ਹੋਮ ਬਲੀ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੇਟ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ‘‘ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ’’ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਿਸੇ ‘‘ਪਾਪ’’ ਲਈ ‘‘ਮਾਫ਼ੀ’’ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਲ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣ।

ਦੂਜਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁੰਡਾ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕੁੜੀ ਹੋਣ ਲਈ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਐਨਾ ਲੰਮਾ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਕਈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੀ। ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਸੁੰਨਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਾਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕੁੜੀ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਸੁੱਧ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀ ਹੋਣ ਤੇ ਮਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤਕ ਅਸੁੱਧ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।^{੧੦} ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਇ ਔਰਤਾਂ ਡੇਰੇ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਦਰ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੁਹਤੀ ਦੇਰ ਤਕ ਅਸੁੱਧ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਣਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ (ਯੋਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹੂ ਵਹਿਣ) ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਅਸੁੱਧਤਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹਿਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੧੧} ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।

ਤੀਜਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂ ਗਏ? ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸੁਝਾਅ, ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਜਣੀ (12:7)। ਖੁਦਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ?

ਇਹ ਵਚਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।^੯ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਲਹੂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।^{੧੦} ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜੀਵ ਲਈ ਲਹੂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (17: 11) ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਹੂ ਦਾ ਵਹਿਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਵਿਚ (15: 19-24) ਐਨਾ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਲਹੂ ਦਾ ਵਗਣਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸੁੱਧ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਲਹੂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਵਹੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੋਰਡਨ ਜੇ. ਵੈਨਹਨ ਨੇ ਲਹੂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

... ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹੂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਗਣਾ ਕਮੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਉਲਟ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਸ ਦਾ ਖੂਨ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੰਪੂਰਣ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੁੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖੂਨ ਇਕ ਦਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਸਮੀ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ('ਲਹੂ ਪ੍ਰਸਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,' 17: 11) ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਥਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।¹⁰

ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਉਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਸੁੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਅਸਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਪਾਠਕ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਔਰਤ ਦਾ ਅਸੁੱਧ ਹੋਣਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਦਾ ਪੱਥਾ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਅਸੁੱਧ ਕਿਹਾ ਜਾਏ; ਅਸੁੱਧ ਜਾਂ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਲਾਲਤ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਅਸੁੱਧਤਾ ਕਈ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ (ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਈ ਵਾਰ) ਹਰ ਕੋਈ ਅਸੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਸੀ ਕਿ ਅਸੁੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਰਸਮੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਾਪੀ ਹੋਣਾ; ਇਸਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੇਚਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤ ਦੇ ਅਸੁੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਦਵੀ ਘਟਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤ ਦੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ? ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਈ ਔਰਤ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਨਾ ਜਾਏ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੈਠੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਬੈਠੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਘਰ ਦੇ ਭਾਂਡੇ) ਉਹ ਅਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਮਾਂ ਲਈ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵ ਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ

ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਮਾਂ ਲਈ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਡੌਨ ਡਿਵੇਲਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

ਜਣੇਪੇ ਵੇਲੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਕਾਰਣ ਇਕਦਮ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਦੀ ਉੱਚੀ ਦਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਅੱਡ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਚਾਂਸ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।¹¹

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ, ‘‘ਪ੍ਰਸੂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਏਕਾਂਤ ਅਤੇ ਨਵੇਕਲੇ ਹੋਣ ਦੇ’’ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦ ਹੁੰਦੀ।¹² ਇਹ ਸਮਾਂ ‘‘ਉਹਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕਦਮ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਦਾ।’’¹³

ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੇ ਕੁੜੀ (ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਮੁੰਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦੁਗਣਾਂ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਅੱਸੀ ਦਿਨ)। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਣੇਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਔਰਤ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਬਰਕਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰ/ਜਣੇਪੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਚਲਾਉ ਜਵਾਬ ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (1) ਜੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। (2) ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਕਾਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਸੀ। (3) ਜਣੇਪੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵੇਲੇ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਮੌਕੇ ਬਾਰੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਜਨਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਣੇਪੇ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)!

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਜਣੇਪੇ ਦਾ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ (ਅਧਿਆਇ 12)

ਲੇਵੀਆਂ 12 ਭਾਵੇਂ ਜਣੇਪੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਸਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?

ਜਣੇਪਾ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸਟੋਫ਼ਰ ਜੇ. ਐੱਚ. ਰਾਈਟ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਪੀ ਹੋਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੇਵੀਆਂ 12 ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਲਿਖਿਆ:

ਜਿਵੇਂ [ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ] ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ (ਉਤਪਤ 1:28), ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਦਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ (ਜ਼ਬੂਰਾਂ 127:3; 128:3-6) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਨੰਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਣੇਪੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਪਾਪ ਸੀ। ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਗੀਤ ਦੀ ਗੱਲ ਇਕ ਪਾਸੇ, ਉਤਪਤ 2:24 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵੀ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰੀਰਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ।¹⁴

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਾਂ ਅਪਵਿੱਤਰ (ਅਸ਼ੁੱਧ) ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ। ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਪ ਹੁੰਦਾ, ਜੇੜੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਤੇ, ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਪਾਪ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਨਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਰਮਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ‘ਮੂਲ ਪਾਪ’ (ਮੈਰੂਸੀ ਗੁਨਾਹ ਜਾਂ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਪਾਪ) ਦੇ ਸਰਾਪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਨ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦੇ ਪਾਪ ਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ‘ਮੈਰੂਸੀ ਗੁਨਾਹ’ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੈਲਵਿਨਵਾਦ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਇਕ ਬੇਹਤਰੀਨ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਬੂਰ 51:5 ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਠਕ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖੋ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਨਾ ਵਰਜੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਇਹੋ ਜਿਹਿਆਂ ਦਾ ਹੈ’ (ਮੱਤੀ 19:14)। ਇਹ ਵਾਕ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਪੀ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਅਸ਼ੁੱਧ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਪਾਪ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਹਨ।

ਜਣੇਪੇ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਬਰਕਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਜਣੇਪੇ ਨੂੰ ਪਾਪ ਮੰਨਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਵੱਡੀ ਬਰਕਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਔਲਾਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿਣ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਬੂਰ 127:3-5 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ:

ਵੇਖੋ, ਬੱਚੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮਿਰਾਸ ਹਨ, ਢਿੱਡ ਦਾ ਫਲ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਮੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬਾਣ, ਤਿਵੇਂ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, - ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਮਰਦ ਜਿਹ ਦਾ ਤਰਕਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ! ਅਜੇਹੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਨਾ ਹੋਣਗੇ ਜਦ ਓਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਫਾਟਕ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ!

ਜਣੇਪੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਇਕ ਬਰਕਤ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੰਦ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਆਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸਹਾਕ ਦਾ ਜਨਮ। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਾਰਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਦਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਾਰਾ

ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਈ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੱਸੀ ਵੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਇਹ ਮਜ਼ਾਕ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਖੁਦਾ ਉਹ ਨੂੰ ਅੱਸੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੱਚਾ ਦਵੇਗਾ! ਪਰ ਉਹਨੇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨੌਬਿਆਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਸਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੁਣਨਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੱਸਣਗੇ’’ (ਉਤਪਤ 21:6)। ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਇਕ ਅਨੰਦ ਭਰਿਆ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਓਬੇਦ ਦਾ ਜਨਮ। ਜਦ ਰੂਥ ਅਤੇ ਬੋਅਜ਼ ਦੇ ਘਰ ਓਬੇਦ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਅਨੰਦ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਦਾਦੀ ਨਾਉਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ‘‘ਮੁਬਾਰਕ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੈਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ... ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਨਰੋਇਆ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੁਢੇਪੇ ਦਾ ਪਾਲਣਹਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ’’ (ਰੂਥ 4: 14, 15)। ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਉਹਦੇ ਦਾਦਕਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਲਈ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਸੀ!

ਸਮੂਏਲ ਦਾ ਜਨਮ। ਹੰਨਾ ‘‘ਦੇ ਬਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ’’ ਕਿਉਂ ਜੋ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਦੀ ਕੁੱਖ ਬੰਦ ਕਰ ਛੱਡੀ ਸੀ’’ (1 ਸਮੂਏਲ 1:2, 5)। ਉਹਦੀ ਕੁੱਖ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬੰਦ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਅਲਕਾਨਾ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਵੀ। ਹੰਨਾ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੜੀ ਮਾਯੂਸ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ (ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਲਕਾਨਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਉਹਨੂੰ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ), ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਖ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਏ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਸੁਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮੂਏਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ (1 ਸਮੂਏਲ 1:20)। ਹੰਨਾ ਨੇ ਦੁਆ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਮੇਰਾ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਅਨੰਦ ਹੈ; ਮੇਰਾ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਚ ਬਾਗੇ ਬਾਗ ਹੈ’’ (1 ਸਮੂਏਲ 2:1)। ਉਹਨੇ ਅਨੰਦ ਮਨਾਇਆ ਕਿ ਅਖੀਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਬੱਚਾ ਦਿੱਤਾ!

ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜਨਮ। ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਕਰਯਾਹ ਅਤੇ ਇਲੀਸਬਤ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਸਨ, ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲਾਦ ਨਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲੀਸਬਤ ਬਾਝ ਸੀ ਅਰ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ’’ (ਲੂਕਾ 1:7)। ਫਿਰ ਇਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਜ਼ਕਰਯਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਇਲੀਸਬਤ ਦੇ ਘਰ ਇਕ ਬੇਟਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ‘‘ਯੂਹੰਨਾ’’ ਰੱਖਣ (ਲੂਕਾ 1:13) ਲਈ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਹੋਰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਤੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਬਬੇਰੇ ਉਹ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ’’ (ਲੂਕਾ 1:14)। ਜਦੋਂ ਇਲੀਸਬਤ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਅਨੰਦ ਮਨਾਇਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ‘‘ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ [ਉਸ ਦੀ] ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਹਟਾ’’ ਦਿੱਤੀ (ਲੂਕਾ 1:25)। ਲੂਕਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਇਲੀਸਬਤ ਦੇ ‘‘ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਦਯਾ ਕੀਤੀ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ’’ (ਲੂਕਾ 1:58)। ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦੇ ਦਿੱਤਾ!

ਯਿਸੂ ਦਾ ਜਨਮ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਉਹ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਜਨਮ ਸੀ। ਜਦ ਉਹ ਕੁਆਰੀ ਮਰੀਅਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਇਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ‘‘ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ’’ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ‘‘ਸਾਰੀ ਪਰਜਾ ਦੇ ਲਈ’’ ਸੀ (ਲੂਕਾ 2:10)। ਫਿਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਨੰਦ ਮਨਾਇਆ, ‘‘ਪਰਮਧਾਮ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਪਰਸਿੰਨ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 2:14)। ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰੀਅਮ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਿਆਂਦੀ (ਲੂਕਾ 2:22), ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਖੁਦਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਪ ਦੀ ਗੱਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਮਾਂ ਦੇ ਪਾਪੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਜਣੇਪੇ ਨੂੰ ਇਕ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਮੌਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੇਵੀਆਂ 12 ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਐਨਾ ਅਹਿਮ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਖ਼ਾਸ ਨਿਯਮ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਯੁਗਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਣੇਪੇ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ, ਭਾਵ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਕੇ, ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਅੰਨੰਦ ਕਰਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਕਿ ਬੱਚਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨ ਹੈ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਵੱਧ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਕ ਰੂਹ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਕ ਰਹੇਗੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ! ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

ਜਣੇਪੇ ਦੀ ਕਦਰ ਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਈ ਮਾਂ ਜਿਹੜੀ ਬੱਚਾ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਗਰਭਪਾਤ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਣਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਲੋਕ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ। ਸਮਾਜ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋਚੇ, ਪਰ ਖੁਦਾ ਜਣੇਪੇ ਦੀ ਇਸ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਐਨੀ ਬੇਕਦਰੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਜਣੇਪਾ ਮਾਪਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਫ਼ਰਜ਼ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਚਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਪ ਹੋਣ। ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧੇ ਬੱਚੇ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਾਡੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਓ ਦੋਵੇਂ ਹੋਣ।

ਦੂਜਾ, ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ! ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਜੀਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੱਤ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ’’ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:4)।

ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਮੰਨਣ। ਲੇਵੀਆਂ 12 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਇਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਂਗ,

ਆਉ ਅਸੀਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਜ ਇਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਈਏ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੀਏ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ ‘ਗਰਭਣੀ ਹੋਵੇ’ (*zara*, ਜ਼ਰਾ) ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਬੀਜ ਉਪਜੇ।’ ²ਆਰ. ਕੇ. ਹੈਰਿਸਨ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ*, ਦ ਟਿੱਡੇਲ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਡਾਉਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1980), 134-135. ³ਉਹਨੂੰ ਉਸ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਖਾਣ ਦੀ ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਪਵਿੱਤਰ’ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਯਾਜਕਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ⁴ਆਪਣੇ ਲਹੂ ‘ਵਹਿਣ’ (*maqor*, ਮਾਕੋਰ) ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਉਸ ਦੇ ਲਹੂ ਦਾ ‘ਫੁਹਾਰਾ’ ਹੈ। ⁵ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਅਤੇ ਮਰੀਅਮ ਨੇ ਦੋ ਪੰਛੀ ਚੜ੍ਹਾਏ, ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਚੌਕਸ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਕੰਗਾਲਾਂ’ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ⁶ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸੁੰਨਤ ਦਾ ਮੁਰਦੇ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ⁷ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਲਾਈਡ ਐੱਮ. ਵੂਡਸ ਐਂਡ ਜਸਟਿਨ ਐੱਮ. ਰੋਜਰਸ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ-ਗਿਣਤੀ*, ਦ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈੱਸ NIV ਕਮੈਂਟਰੀ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈੱਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 2006), 89, ਐੱਨ. 204 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਰੋਏ ਗੇਨ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ, ਗਿਣਤੀ*, ਦ NIV ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਜ਼ੋਂਡਰਵਨ, 2004), 222-23; ਗੋਰਡਨ ਜੇ. ਵੈਨਹਮ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ਼ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਜ਼ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1979), 188. ⁸ਰਿਚਰਡ ਐੱਨ. ਬੋਇਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪੂਰੇ ਸੈਟ ਵਿਚਲੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਲਹੂ ਦਾ ਵਹਿਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਲਹੂ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਵਹਿਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਹਨ (ਲੇਵੀਆਂ 15), ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਨਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਲਹੂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਹਨ (12:4)’ (ਰਿਚਰਡ ਐੱਨ. ਬੋਇਸ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਐਂਡ ਗਿਣਤੀ*, ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਬਾਈਬਲ ਕੰਪੈਨਿਅਨ [ਲੂਈਸਵਿਲ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਜੌਨ ਨੌਕਸ ਪ੍ਰੈੱਸ, 2008], 44)। ⁹ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਉਂਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਸ਼ੁੱਧ’ ਅਤੇ ‘ਅਸ਼ੁੱਧ’ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਲਹੂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇ। ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਨਵਰ ਘਾ-ਖੋਰੇ ਸਨ, ਜਦ ਕਿ ਮਾਸ-ਖੋਰੇ ਜਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਖਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ (ਜਿਹੜੇ ਦੂਜੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਕੇ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿਣ) ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਸ਼ੁੱਧ ਪੰਛੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ‘ਮਾਸ-ਖੋਰੇ’ ਸਨ। ਮੱਛੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੂਜੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸ਼ੁੱਧ ਮੱਛੀਆਂ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁਰਦਾਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿ ਲਹੂ ਖਾਣਾ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਅਸ਼ੁੱਧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕੀੜਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਹ ਅਹਿਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੱਛਰ, ਪਿੰਸੂ, ਚਿੱਚੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਅਸ਼ੁੱਧ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ¹⁰ਵੈਨਹਮ, 188.

¹¹ਡੌਨ ਡਿਵੇਲਟ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਸੀਰੀਜ਼ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 191. ¹²ਰਾਈਟ, 139. ¹³ਜੌਨ ਈ. ਹਾਰਟਲੇ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ*, ਵਰਡ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 4 (ਡੱਲਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1992), 170. ¹⁴ਰਾਈਟ, 139.